

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvzemati nedelje in praznike. — Inserati: do 30 pett á 2 D, do 100 vrtst á 2 D 50 p, večji inserati pett vrtst 4 D; notice, poslano, izjave, reklame, preklici beseda 2 D. — Popust po dogovoru. — Inseratni davek posebej. — „Slovenski Narod“ velja letno v Jugoslaviji 240 D, za inozemstvo 360 D

Upravitelj: Knaličeva ulica štev. 5, pristilje. — Telefon štev. 304.

Vrednistvo: Knaličeva ulica štev. 5, I. nadstropje. — Telefon štev. 34.

Poštnina plačana v gotovini.

„Kdor hujška stan proti stanu, ni iz naših vrst.“

Na zboru zaupnikov SLS, ki se je vršil včeraj v Celju, je naravno poročal zoper dr. Korošec o politični situaciji, nakar so se sprejele po kratki »soglasni« predrazpravi od vodstva diktirane kandidature.

Dr. Koroščevoročilo se čita kakor berilo, kakor litanijski, ki ponavljajo stare fraze. Dr. Korošec pravi: »Glavno je in ostane za nas, da se omogoči Slovencem v državi vsestransko samostojno življenje.« Mi pa odgovarjamo: Ali se to dela s tem, da obračamo Beogradu hrbet, da se pridružujemo separatističnemu hujšanju proti državi in notranji konsolidaciji, in da odkriamo pozitivno gospodarsko in politično sodelovanje z Beogradom, kakor je storila SLS z dosedanjem brezuspešno, odkončno, pasivno in obstrukcijonistično svojo politiko?

Na drugem mestu govori dr. Korošec o »svobodnem izživetju« Slovencev! Tudi nacionalisti hočemo svobodno izživetje Slovencev! Toda ali se tako izživetje, kar lahko pomeni sarjan blagostanje slovenskega gospodarstva, kulturni in prosvetni raznimi našega ljudstva, napredek in socijalno soglasje vseh stanov, ali se torej tako pojmovano izživetje dosega z abstinenco, ali ne s političnim aktivizmom, ki omogoča postopno prodiranje slovenskega dela in slovenske podjetnosti po celi državi? V Jugoslaviji nam je dana prilika, da se kot mali narod izživimo, da zaposlimo svojo industrijo z naročili iz vse države, da oddajamo svojo intelektualno nadprodukcijsko po ostalih pokrajnah državah in da za svoje lokalne potrebe zainteresiramo bogate vrelce centralnih državnih blagajn? Ali ni to edina prava politika »slovenskega izživetja?«

Toda to le mirogrede na račun nove fraze boja za slovensko narodnost, ki tiči izrazom o potrebi slovenskega »izživetja«. Lepo je govoriti o slovenskem izživetju, pri tem pa misliti na klerikalno, zaokroženi slovenski pašalik, na fantazijo slovenske, cerkveno vladane satrapije!

Dr. Korošču je nadalje vse eno, kako se naj imenuje slovenska avtonomija, rj. jo zahteva SLS: ali republika, ali avtonomija, ali oblast, ali srez? Kaj ko bi dr. Korošcu bilo tudi vse eno in bi v Vidovdanski ustavi predvidljeno samoupravo imenoval republiko, avtonomijo, oblast ali srez? Dr. Korošec odklanja to, ker mu ne gre za pravo samouprave, marveč za proshlo klerikalno avtonomijo, to si pravi za klerikalno kolosijo, ki jo seve izkuščuje Vidovdanska ustava, kakor vključuje pravo samoupravo in avtonomijo!

Na čelu tega uvdovnika stoji pa stavki, ki je takisto zajet iz dr. Koroščevega zavora! S tem stavkom je hotel vodja SLS razpršiti nezaupanje navram SLS, ki je nastalo po dosedanjih klerikalnih eksperimentih s sodobnimi boljševiki in komunističnimi prevrati. SLS uvideva brezupnost boljševiških eksperimentov, zato kliče na umik in oznanja medstanovsko soglasje. »Kdor hujška stan proti stanu, ni iz naših vrst!« Tako drzno govori voditelj tiste stranke, ki je bila glavna nositeljica boljševizma in komunizma med Slovenci in ki je ta pogubni duh zanesla v vrste slovenskega delavstva pod nedolžnim plaščem »krščanskega socijalizma!« Naenkrat se domisli voditelj tiste stranke, da bodi naloga SLS omiljevati v dnevnem življenju pojavitajoča se nasprotja, a ne jih uporabljati za medsebojni boj! Tudi sedaj, kakor prej s krščanskim boljševizmom, je dr. Korošec prepričan, da ravna v duhu krščanstva, ko se odreka krščanskemu boljševizmu in oznanja pozitivno medstanovsko soglasje!

Mislimo, da zadostuje pokazati na nedoslednost SLS v socijalnem vprašanju. Po razpadu komunističnih pokretov po Evropi se vraca na tla pozitivnega gospodarstva, k medstanovskemu solidarnizmu!

Stranka pa, ki tako lahkomiseln opleta z bitnimi načeli gospodarskega življenja, ne more računati na podporo

Stanovanjski zakon podaljšan do 1. maja 1925.

Politična situacija. — Ministrski svet. — Volilna borba.

Beograd, 12. decembra. (Izvirno. Ob 13.) Danes dopoldne ni bilo nikakih važnih političnih dogodkov, v ostali kroniki je najvažnejše dejstvo, da je bila danes izdelana in podpisana v ministrstvu za socijalno politiko uredba, s katero se podaljšuje star stanovanjski zakon.

Državni odbor je imel danes dopoldne plenarno sejo, na kateri je bil razdeljen material za določitev predsednikov posamnih volišč v državi. V Beograd je prispev delegat HRSS Batinić. V narodni skupščini vlada popolno mrtvo. Zbrani so bili v svojem klubu le nekateri Davidovičevi pristaši.

Ministrski predsednik Nikola Pašić je danes dopoldne sprejel prometnega ministra Andra Staniča in nato finančnega ministra Stojadinovića. Za dopoldne ob 17. je določena seja ministrskega sveta, ki je bila včeraj odgovana zato, ker niso bili nekateri ministri v Beogradu. Ministrski predsednik je sprejel dopoldne tudi večjo deputacijo iz Črnejore, ki je prosila, da naj se za Črnerogo izvede posebna akcija za izboljšanje gromnega položaja tamoznjega prebivalstva.

Minister za socijalno politiko Marko Gjuričić je danes podpisal uredbo glede podaljšanja stanovanjskega zakona. To

Konference zunanjega ministra dr. Ninčića v Rimu.

Razmejitev v Sloveniji definitivna. — Dr. Ninčić v avdijenci pri italijanskem kralju. — Naši odnosi do Avstrije in Albanije.

Beograd, 12. decembra. (Izv.) Naša vlada je bila včeraj popoldne iz Rima obveščena, da je v Rimu definitivno končana razmejitev v Sloveniji. Podrobnosti razmejitev še niso znane.

Rim, 11. decembra. (Izv.) Avstrijski delegat pri Društvu narodov dr. Grünberger je včeraj dopoldne poseti zunanjega ministra dr. Ninčića ter z njim razgovarjal o vprašanju dvigne sekvistrov nad imetjem avstrijskih podanikov. Ob 11.30 dopoldne je zunanjega ministra sprejel italijanski kralj Emanuel. Avdijenca je trajala pol ure. Italijanski kralj se je zelo interesiral za politično situacijo v naši državi. Dopoldne le bilo tudi odločeno glede transnitne zvezne Rakek — Postojna — St. Peter — Reka.

Po avdijenci je bil zunanj minister povabljen na kraljev obed. Prisotni so bili ministrski predsednik Mussolini, poslanik Antonijević, kabinetni šef zunanjega ministra, prvi poslaniški tajnik in vojaški atašé general Ječmenič. Po obedu se je kralj v salunu za kavo zelo dolgo razgovarjal z dr. Ninčićem o odnosa med Italijo in Jugoslavijo. Zunanji minister dr. Ninčić je po avdijenci izjavil, da je zelo zadovoljen glede razgovorov z italijanskim kraljem.

Zunanji minister je nato popoldne imel sestanek z angleškim zunanjim ministrom Chamberlainom, ki se je zelo zanimal za poročila iz naše kraljevine, zlasti o odnosa napram sosednim državam, osobito napram Albaniji. Chamberlain sam je izjavil, da ga vznešljajo vesti iz Albanije, ki poročajo o

FRANKOVSKA KANDIDA-TURE.

Zagreb, 12. decembra. (Izv.) Včeraj dopoldne in popoldne se je vršil zaupniški sestanek hrvatske stranke prava (frankovci). Kakor naglašajo sami voditelji stranke, je bil sestanek dobro obiskan in zlasti so bili v velikem številu navzoči delegati z dežele. Najprej je bilo sklenjeno, da se naj zaseže sodelovanje z HZ in HRSS. Hrvatska zajednica je odgovorila, da je to vprašanje brezpredmetno, dočim HRSS sploh ni odgovorila na frankovske ponudbe. Zato je bilo sklenjeno, da nastopi stranka prava pri volitvah samostojno. V Zagrebu je nosilec liste

našega naroda, pred vsem pa tistih stanov, ki so najbolj trpeli od klerikalne vetrnjaške krščansko »socijalne politike!«

Pouk v stanovski hujškariji naj naslovil dr. Korošec svojim »krščanskim socijalcem!«

Potres.

V Furlaniji in na Kanalskem več hiš poškodovanih.

Danes ob 4.30 zjutraj je Ljubljancane vdramil iz spanja močan potres. Sledila sta dva močna sunka v smeri od vzhoda proti zapadu. Nekateri prebivalci se je počutili panika in so ponekod ljudje iz postelji bežali naravnosti na ulico. O tem potresu nam zavod za meteorologijo in geodinamiko sporoča:

Danes 12. t. m. zjutraj okoli 4.30 je bil močan potres, katerega komponenta E-W je bila predvsem močna, 9 minut pozneje se je počutili še manjši sunek. Nepršam vse one osebe, ki so ta potres čutili, da blagotvorno poročajo o svojih viših zavoda za meteoroložijo in geodinamiko v Ljubljani. Ta poročila so poštne proste.

Trst, 12. decembra. (Izv.) V Trstu je bil danes ponoči močan potres. Prvi sunek so čutili okoli polnoči. Drugi še močnejši sunek je bil ob 4.30 zjutraj. Na zunaj ni potres povzročil posebne škode, vendar pa je bil potres tako močan, da je spravil javni promet v nered. Danes zjutraj vlaki radi potresa niso mogli pravocasno odhajati. Zadnje dneve je na morju vladal silen vihar.

Videm, 12. novembra. (Izv.) Po kratek seismografskih poročilih je ugotovljeno, da je bilo središče potresa v Gorenji Furlaniji in v Karniji. Zlasti močan je bil potres v okolici Tolmezza. Tu je bilo močno poškodovanih več hiš, znatno tudi stolnice v Tolmezu. Po poročilih iz Gorice je napravljen današnji zjutranji potres več škode tudi v Kanalski dolini. Tu so hiše lažje poškodovane.

Sanacija Banke Adriatice

v Trstu.

Trst, 12. decembra. (Izv.) Z ozirom na polom Banke Adriatike v Trstu se je sedaj sestavila posebna finančna skupina, ki je pripravljena izvesti likvidacijo, oziroma sanacijo banke. Sanacija banke naj bi se izvršila na ta-le način:

Priviligirane terjate se izplačajo v celoti, ravnотudi tudi v državnih davkih, pristojbine, stroški za poravnavo, kavcije in zastale plače uradnikov. Dalje bi se izplačajo v celoti tudi vse one terjate, ki jih kot take proglaši sodna razsodba ali pa sodna, oziroma izvensodna poravnava. Vloge na vložne knjižice se imajo smatrati tudi za priviligirane in torej v celoti izplačati. Ostale terjatev v manjših zneskih bi se izplačajo eventualno v celoti ali pa s 60%. Vse ostale terjatev iz drugih naslovov bi se izplačalo s 40% kapitala in obresti do 20. oktobra 1921. Izplačilo bi sledilo tako, da bi finančna skupina izplačala 50% terjatev 14 dni po poravnavi, ostalih 50% pa tekmo 6 mesecev po plačilu prvega obroka.

Ta predlog ima biti sprejet na upnikem sestanku dne 9. januarja 1925. Finančna skupina tudi daje predlog, da se črta ves dneški kapital in vsi rezervni fondi. Banka d'Italia mora povrniti vrednostnice Banke Adriatike, ki jih je bila vzel v zastavo za svojo terjatev. Italijanski erar se ima odreči terjatev okoli 2 milijonov lir, ki jih ima na prav banki iz znanega procesa proti ravnatelju Kajetu. Sodišče ima tudi preklicati hipoteko 10 milijonov lir, vknjiženo na premoženje bivše upravnega svetnika Jelnerja. Nadalje se ima med upravnimi svetniki zbrati svota treh milijonov lir in dati na razpolago finančni skupini. Banka ima nadalje finančni skupini prepustiti vse aktive in terjatev, zlasti tudi terjatev, ki prispeva Banki Adriatiki napram Jadranški banki Beograd iz časa pred 14. julijem 1923.

Na ta način upa finančna skupina izvesti sanacijo Banke Adriatike in s tem deloma rešiti propadajo manjše vlagatelje.

NOVI PREDSEDNIK ŠVICE.

Zeneva, 12. decembra. (Izv.) Včeraj ob pol 9. je imela Švicarska zvezna skupščina na sejo, na kateri je izvolila novega zveznega predsednika. Izvoljen je bil s 172 glasovi izmed 220 oddanih, dosedanjem podpredsednikom M. u. s. Z podpredsednikom je bil izvoljen Haerlin. Ivan Maria M. u. s. je bil rojen leta 1879. in je študiral jus v Friburgu, Monakovem in Berlinu. V zvezni skupščini je od leta 1919. Rodom je Nemec.

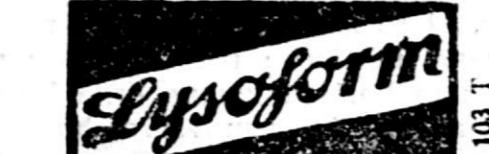
NEMIRI V ALBANIJI.

Beograd, 12. decembra. (Izv.) Stvari v zagrebški politiki se tako razvijajo, da bo dne 22. decembra izbrana polovica občinskih svetovalcev, ki imajo izstopiti iz občinskega sveta v smislu občine reda. Za odstopitev svetovalcev se potem vrše volitve, ki bodo osem dni pred skupščinskimi volitvami. Pri teh volitvah nastopijo blokirane stranke. Pri zadnjih občinskih volitvah je bilo postavljenih osem list, dočim bodo pri prihodnjih postavljeni le kake tri.

severnemu. Na meji so koncentrirane albanske čete. Vsak dan prihaja na naše ozemlje veliko število beguncov, ki poročajo, da so vladine čete začele požigati domove upornikov in pleniti.

MEGLA V LONDONU.

London, 11. decembra. Dne 9. je nastopil nenavadno gosta megla in zalejane samo London, marveč celo deželo. Nauhujše je v Londonu, kjer je promet skoropopolomna ustavljen. Zeleznicne so vozilne tramvaje stojijo in avtomobili so spravljeni v garazah. Megla je tako gosta, da je moral neki vlak voziti celo uro po progli 5 km. Podzemne zeleznicne so ustavile sredki pota svoj promet, na tisoče oseb je blokiranih. Po vseh ulicah in hišah gore luči. Razsvetljiva po mestu stane ogromen denar, namenjan stotisoč šterlingov na dan. Kdor nima prav nujnega posla, si ne upa iz hiše. Vozovi so trčali med seboj in mnogo oseb je bilo ranjenih. Zračna letalska služba v deželi je ustavljena. Megla je udrla v stanovanja. Pravilo, da je v zraku nad Londonom okoli 80 ton premogoveda praska, ki draži nosilce in grlo.

za gospo neobhodno potreben.

Borzna poročila.

Dinar v Curihi 7.75.

Ljubljanska borza.

LESNI TRG.

Deske 20 mm, 25 mm, 30 mm monte fco blago 620; plohi 50 mm monte fco meja blago 620; remelji 30/60 mm, 60/60, 35/70, 70/70, 40/80, 80/80 fco meja blago 620; hrasniki žel. pragovi 250, 25×15 fco naknadna postaja komad denar 49; brusni les, po ustanici Ljubljanske borze, fco meja 1 vag. denar 240, blago 250, zaključ. 240; oglje la, vilano, co meja denar 114; bukova drva, kiana, do 10% okrogla, na pol suha, fco meja denar 28.

ZITNI TRG.

Pšenica, domaća, fco. Ljubljana, denar 420; pšenica, baška, par. Ljubljana, blago 465; koruza, nova, gar., par. Mitrovica, 1 vag. denar 180, blago 185, zaključki 185; oves, baški, fco. Ljubljana, blago 365; fižol, ribničan, čiščen, b/n, fco. Postojna, trans., blago 505; fižol, prepličar, čiščen, b/n, fco. Postojna, trans., blago 580; fižol

Z ljubljanske univerze.

Včeraj ob 9. dopoldne se je vršilo na ljubljanski univerzi protestno zborovanje, ki so ga sklicala na hitro roko pod pritiskom klerikalno - komunistične omladine »strokova dražitva«. Zborovanje je poteklo povsem v znamenju klerikalno - komunistične demagogije. Zborovanje je imelo zgolj tamen, da se sprejme klerikalno - komunistična resolucija proti krešnji univerzitetne avtonomije v Beogradu. Na shod je prišlo v celem te okoli 300 akademikov, med njimi kompaktne klerikalne - komunistične omladine, ki je zbrala celo svojo gardo 200 akademikov. Zborovanje, ki je vedel tuknik Kuljši, je bilo demagogskemu političnemu shodu. Vsa omladina je bila sicer enočasna v tem, da je treba čuvati in spodbavati avtonomijo univerza, a manjšina je zahtevala, da naj se zborovanje za 24 ur odgodi, da bo med tem mogoče dobiti iz Beograda avtentična poročila o tamonih krvavih izgredih. Separatisti na ta predlog niso pristali, ker so se dobro zavedali, da bi njih slučajna večina na ta način bila močno omajana. Manjšina pa se teroristični akciji separatistov ni hotela ukloniti in je za-

to zapustila zborovanje. Klerikalci in komunisti so nato »segliano« sprejeli svojo resolucijo in jo izročili velikemu županu dr. Balatiču. V rezoluciji se izraža protest proti temu, da je v Beogradu policija prestopila akademika tja. Gospod veliki župan je omladino opozoril, da naj postope razumno, ker je v slučaju velikih izgredov nujno potrebna tudi intervencija državne oblasti.

Opozicija je nato sama zborovala v univerzitetni avli in poslala svojo deputacijo k prokuratorju dr. Kidriču. Deputacija je tu podala izjavo, da skupščina »strokovnih organizacij« ni bila pravilno sklicana, s tem, da ni bila javljena 24 ur prej. Posledica tega nedostatka je bila ta, da se skupščina ni mogla udeležiti niti polovica akademikov, ker o njej sploh ni bila obveščena. Manjšina pa stoji na stališču, da je v podobnih primerih nujno potrebu solidarnost celotne akademike omladine. To pa se ni zgodilo, ker klerikalci niso imeli tega namena, ampak so hoteli zbranim akademikom le s terorjem vsliti svoje prepričanje.

Politične vesti.

= Malo resnice v album zapečljanih akademikov.

Nobena stranka se ne poslužuje v politični borbi tako nizkotnik in nemoralnih sredstev kot SLS in njekjer na svetu ni po zaslugu politične stranke v javnem življenju toliko slučajev podle zlorabe dnevnega tiska, kakor pri nas. Klerikalno časopisje goni lajno o dogodkih na beogradski univerzi in skuša naslikati komunistično navdahnjenje beogradski akademike kot največje narodne mučenike. Na čelu te demagoške kampanje stoji seveda škof list, ki mu ohrani slovenska žgodovina častno mesto lega laži, hinavščine in obrekovanja. In ker se je ta list spozabil tako dače, da piše danes o komunističnih akademikih, da »stole za Triglav više nego tisto dijaštvu žalostne postave, ki se zbirajo pod zastavo reakcionarne, nasične režime«, ker se podzadeno bori za zmage črne klerikalne reakcije in rimovstva, hočemo poklicati našim akademikom v spomin dogodek na Žalošči cesti, ko sta dr. Korošec in dr. Brejc dokazala svojo skrb za slovensko ljudstvo s svinčenkami. Takrat je pisal isti »Slovenec« takole: »Voditelji komunistov so že cele mesece pripravljali svoje pristane na ta krvavi dan. Podigali so jih na krvav upor proti državi, vladu, veliki večini prebivalstva. Sola g. Golouha, dr. Le meža in Zorge je rodila prve sadove: kri. Ta kri je padla na nihovu glavo, ta kri vpije po odporn vseh poštenih ljudi proti strastnim hujškačem. Unitali so svoje agitatorje z žganjem in jih poslali pred množico; nahuski so stradaloče ženske in jih poslali pred balonete. Prav krvci so se poskrili, niso šli pred balonete. Komunistična agitacija ni le zlobna, ampak za vsakega razodnega človeka tudi skrajno neumna. En del komunistične armade je armada lažnikov, drugi pa armada bedakov.« Tako je obozil in klasificiral »Slovenec« komuniste takrat, ko je bil klerikalizem na vladu in ko so gospodje Korošci in Brejc prelivali kri slovenskega delavstva. Danes zagovarja to leglo dvojne morale iste komunistične hujškače in obrekuje njihove idejne nasprotnike. Tudi pri beogradskih dogodkih so se pravi krvci poskrili. Ti krvci begajo zdaj akademsko omladino in pripravljajo novo kvroprelitev. Akademiki, ne pozabite, kdo so te moralne propalice!

= »Slobodni dom« o Prepeluh. Vsak berač hvali svoja malho, tako tudi »Slobodni dom«, ki piše: »Naravnost užitek je čitati, kako iskreno, pošteno in temeljito razlagata republikanski hocer (»Slovenski republikanec«) pravico do samoodločbe slovenskega naroda in ves nauk o seljački republike. Slovenskim popovcem je že zdaj tesno in si ne znajo pomagati drugače nego z laž-

jo, da bo Albin Prepeluh kandidiral proti Radiku, kakor je storil pred dvema letoma Novačan. Seveda to ni res, ker je Prepeluh znan slovenski književni (?) in politični delavec, republikanec že nad 20 let (!) in kar je glavno, pošten, marljiv in skromen in da nosilc kandidatske liste za Kranjsko (Ljubljana — Novo mesto) ne bo iz častilejša ali mržnje do popov, nego iz prepričanja, da je to res narodna dolžnost in narodna potreba. — Srečna slovenska ženija, ki nosi tako poštenega, marljivega, skromnega in idealnega 20letnega republikanca! Čudno se nam zdi samo, kje je bil ta starji republikanec takrat, ko je slovensko ljudstvo tlačanilo avstro-madžarski gospodi.

= Zagrebški trgovci in republikansko Hrvatske zajednice. V Osijku izhajačajo zajedničarsi republikanski »Hrvatski List« prihoduje iz Zagreba dops, v katerem kratko konstatira, kako je republikanizacija Hrvatske zajednice nepovoljno delovala na zagrebške gospodarske in trgovske kroge, ki so se zaradi tega zbalz za svoj gmotni napredok in z svoje kredite, uvidjevajoč, da ne morejo pričakovati od države nikakre podpore, če še nadalje ostanejo v politični skupini, ki se je demonstrativno proglašila za republikansko. V cilju, da si ustvarijo boljše raznolaganje Beograda, so se ti gospodarski krogovi začeli zbirati okoli ministra trgovine in industrije dr. Šurmama.

= Skupni nastop nacionalnega blaka pri volitvah. Na zadnji seji odbora radikalnih in samostojno-demokratskih ministrov, ki je bila 10. t. m. in kateri so prisostvovali Nikola Pašić, Svetozar Pribičević, Večeslav Wilder, Ljuba Jovanović in Joca Jovanović so najprej razpravljali o nastopu nacionalnega bloka v Južni Srbiji in to v ohridskem, zvezansko-raškem in sandžaškem okraju. Ministrski odbor se gleda kandidatur v teh krajih obrne na posamezne organizacije. Gleda kandidatur na Hrvatskem in v Slavoniji je definitivno določeno, da postavi nacionalni blok skupne liste v modruško - reški, požeški, virovitški in bjeleški županiji. V bjeleški županiji je nosilec liste Večeslav Wilder, a med srezkimi kandidati fungira tudi eden radikal. V varazdinški županiji postavlja samostojni demokrati lastno kandidatno listo z nosilcem dr. Hinko Krizmanom, ki je senci odpotoval v Varazdin. Gleda kandidatur v zagrebški županiji se vrše pogaranja. Te dni se definitivno določijo tudi kandidature za Slovenijo.

= Klerikalni kandidati. Včeraj se je v Celju vršil shod zaupnikov klerikalne stranke. Predsedoval je dr. Korošec, ki je imel daljši govor, v katerem je med drugim načrta, da je klerikalna stranka edina zastopnica slovenskega naroda in da je

točno dolžnost vseh Slovencev brez razlike stava in prepričanja, da stopijo v to stranko kot edino — braniteljico slovenskih svetinj. Nato so bili določeni kandidati za ljubljansko in mariborsko volilno okrožje. Nosilec liste v obeh okrožjih je dr. Korošec. Za sreške kandidate so bili določeni v ljubljanski oblasti tle: Za Črnomelj Josip Nemanič, posestnik v Želebeju, namestnik Ivan Mihelič, posestnik v Starem trgu; za Kamnik: Janez Stričin, posestnik v Kaplji vasi, namestnik dr. Valentin Rožič, profesor v Ljubljani; za Kočevje: Karel Škulj, župnik v Dolnji vasi, na mestnik Fran Tersegla v, urednik v Ljubljani; za Kranj: Janez Brodar, posestnik v Hrastniku, namestnik dr. Jakob Mohorič odvetnik v Ljubljani; za Krško: Anton Sušnik, profesor v Ljubljani, namestnik Ljudevit Balec, župnik, v Št. Janžu; za Litijo: Fran Kremžar, urednik v Ljubljani, namestnik Lovro Jevnikar, učitelj v Št. Vidu pri Št. Šteči, za ljubljansko okrožje: Fran Smolej, glavni urednik v Ljubljani, namestnik Evgen Jarc, profesor v Ljubljani; za Logatec in Radovljico: Dušan Šernec, docent v Ljubljani, namestnik dr. Marko Natlačen, odvetnik v Ljubljani; za Novo mesto: dr. Fran Kulovec, novinar v Ljubljani, namestnik Aleksiči Vovk, posestnik v Gotni vasi. — V mariborskem okrožju so sreski kandidati: za Brežice in Šmarje Jost Skoberne, posestnik v Dovškem, namestnik Marko Kranjc, tainik v Mariboru; za Celje: dr. Jakob Hodžar, koncipilent v Celju, namestnik Josip Pišek, posestnik v Medlogu; za Doljo Lendavo in Mursko Soboto: Jost Klek, župnik v Crenovčah, namestnik Ceza Šifter, posestnik v Rakovici; za Konjice in Ljutomer: dr. Josip Hohmec, profesor teologije in Mariboru, namestnik Jakob Rajh, posestnik v Ljutomeru; za Laško in Prevalj: dr. Andrej Gosar, tainik Zadržne Zveze v Ljubljani, namestnik Jurij Kušovnik, posestnik v Prevaljih; za Maribor desni breg: Stefan Palič, posestnik v Orehovi vasi, namestnik Hinko Širil, posestnik v Slovenski Bistrici; za Maribor levji breg: Fran Zebot, novinar, namestnik dr. Andrej Vebelj, odvetnik, oba v Mariboru; za Gornjiograd in Slovenske Radec: Vlado Pušenjak privatni uradnik v Mariboru, namestnik Martin Šteblavnik, posestnik v Šmartnem na Piki; za Ormož: Andrej Bedanjanc, posestnik v Obrežu, namestnik Peter Zadravec, posestnik v Ormožu; za Ptuj: Ivan Vesnič, profesor v Mariboru, namestnik Zdravko Sagadin, posestnik v Sestarižu. — Na kandidatno listo v mariborski oblasti. Ali za to, ker ga tamkaj nihče ne pozna?

Königsmark
KINO IDEAL s 14 decembrom 1924

Ljubljanska porota.

V Ljubljani, 12. decembra.
Morilec svoje žene. — Skrajno grd slučaj.

Predseduje višji sodni svetnik dr. Kaiser, votanta sodni svetnik Vehovar in sodnik dr. Sajovic; državno pravnučni: prvi dr. pravnik Domenico; zagovornik dr. V. Krejčič, zastopnik osebne udeležbe dr. Saboty, zdravniška izvedenca dr. Göstl in dr. Rosbida.

Zadnje letosnje porotno zasedanje v svobodnem res ni bilo tako krvavo, kakor so bila prejšnja v povojni dobi. Razen enega detomora so prevladovale tativne in goljufije, ki so se deloma godile tudi izven meja naše države. Temboli krvav in grd pa je današnji slučaj kot začilna obravnavna.

Otočnik je 38letni posestnik v Šmednjem Berniku pri Kranju Simon Naglič umor in posilstvo lastne žene, poleg tega pa še raznih nasilstev in telesnih poškodb.

Otočnika očita tež zverini v slovenski podobi sledete:

Simon Naglič je odšel leta 1912. v Ameriko, od koder se je povrnih leta 1921. ter priselil s seboj 50.000 kron. V začetku leta 1922 se je pričel na posestvo Katarina Znidar, ki mu je ob sklenitvi zakona prepustila svoje posestvo.

Meta Lamne je izpovedala, da je dne

1. septembra 1924 bila poleg, ko je obtoženec kupil v Kranju pri nekem trgovcu sa-

tove dolžnost vseh Slovencev brez razlike stava in prepričanja, da stopijo v to stranko kot edino — braniteljico slovenskih svetinj. Nato so bili določeni kandidati za ljubljansko in mariborsko volilno okrožje. Nosilec liste v obeh okrožjih je dr. Korošec. Za sreške kandidate so bili določeni v ljubljanski oblasti tle: Za Črnomelj Josip Nemanič, posestnik v Želebeju, namestnik Ivan Mihelič, posestnik v Starem trgu; za Kamnik: Janez Stričin, posestnik v Kaplji vasi, namestnik dr. Valentin Rožič, profesor v Ljubljani; za Kočevje: Karel Škulj, župnik v Dolnji vasi, na mestnik Fran Tersegla v, urednik v Ljubljani; za Litijo: Fran Kremžar, urednik v Ljubljani, namestnik Lovro Jevnikar, učitelj v Št. Vidu pri Št. Šteči, za ljubljansko okrožje: Fran Smolej, glavni urednik v Ljubljani, namestnik Evgen Jarc, profesor v Ljubljani; za Logatec in Radovljico: Dušan Šernec, docent v Ljubljani, namestnik dr. Marko Natlačen, odvetnik v Ljubljani; za Novo mesto: dr. Fran Kulovec, novinar v Ljubljani, namestnik Aleksiči Vovk, posestnik v Gotni vasi. — V mariborskem okrožju so sreski kandidati: za Brežice in Šmarje Jost Skoberne, posestnik v Dovškem, namestnik Marko Kranjc, tainik v Mariboru; za Celje: dr. Jakob Hodžar, koncipilent v Celju, namestnik Josip Pišek, posestnik v Medlogu; za Doljo Lendavo in Mursko Soboto: Jost Klek, župnik v Crenovčah, namestnik Ceza Šifter, posestnik v Rakovici; za Konjice in Ljutomer: dr. Josip Hohmec, profesor teologije in Mariboru, namestnik Jakob Rajh, posestnik v Ljutomeru; za Laško in Prevalj: dr. Andrej Gosar, tainik Zadržne Zveze v Ljubljani, namestnik Jurij Kušovnik, posestnik v Prevaljih; za Maribor desni breg: Stefan Palič, posestnik v Orehovi vasi, namestnik Hinko Širil, posestnik v Slovenski Bistrici; za Maribor levji breg: Fran Zebot, novinar, namestnik dr. Andrej Vebelj, odvetnik, oba v Mariboru; za Gornjiograd in Slovenske Radec: Vlado Pušenjak privatni uradnik v Mariboru, namestnik Martin Šteblavnik, posestnik v Šmartnem na Piki; za Ormož: Andrej Bedanjanc, posestnik v Obrežu, namestnik Peter Zadravec, posestnik v Ormožu; za Ptuj: Ivan Vesnič, profesor v Mariboru, namestnik Zdravko Sagadin, posestnik v Sestarižu. — Na kandidatno listo v mariborski oblasti. Ali za to, ker ga tamkaj nihče ne pozna?

Ze v Ameriki ni užival med svojimi ro-

jaki dobrega glasu, ker se je ráj prepiral in

pretekel in je radi nasilnosti proti ženskam

imel baje konflikte že s tamoznimi oblastmi.

Tudi pred tukajšnjimi sodišči se je moral

v poslednjih letih trikrat zagovarjati radi

surovih dejanj in je bil enkrat kaznovan

radi hudodelstva nevarne grožnje.

Kmalu po poroki je začel sovražiti svo-

jo ženo, češ da mu ne zna gospodariti in

kuhati. Svede je bil kot »Amerikanec va-

jen drugačne hrane, kakor je obilajna pri-

nas v domačini. Ker je bil delmern in se je

raje potkal po gostilnah, kakor da bi se

ukvarjal s kmetskimi opravki, je šlo vkljub

dolnosti njegove žene gospodarstvo rako-

vo pot. Kako je ravnal s svojo ženo, na tem podlagi

podjetje poleg poslednjih let ne more.

Popoldne 10. oktobra t. l. je prišel ob-

toženec na niivo, kjer je njegova žena čela

ajdo. Pristoril je k nji, a kmalu nato pa jo

je pahlil, da se je opotekla. Ko ga je za-

vrnila, nato je žena še živjala, kar je

potrebelo, da se jo pusti.

Načrt je, da bo žena živjala, kar je

potrebelo, da se jo pusti.

Načrt je, da bo žena živjala, kar je

potrebelo, da se jo pusti.

Načrt je, da bo žena živjala, kar je

potrebelo, da se jo pusti.

Načrt je, da bo žena živjala, kar je

potrebelo, da se jo pusti.

Načrt je, da bo žena živjala

Dnevne vesti.

V Ljubljani, dne 12 decembra 1924.

Dolžnost intelligence.

Reška revija »Delta« je priobčila izpod peresa našega učenjaka dr. Jovana Cvijića razpravo o temeljih jugoslovenske kulture.

V tej razpravi prihaja dr. Cvijić do leh-le zaključkov:

S svojimi posebnimi svojstvi vplivalo Srbija, Hrvati in Slovenci različno na evolucijo jugoslovenske kulture. V tem oziru se medsebojno izpopolnjujejo. Pojavijo se tudi druge posebnosti, ki se doslej niso mogle uveljaviti. Videli bomo, kako se vedno bolj amalgamirajo bogate sposobnosti treh naših plemenc in se tako izobliklji tip enotne jugoslovenske kulture, ki je končni smoter naše narodne države.

Čim bo ta proces končan, se izvrši ujedinjenje Srbov, Hrvatov in Slovencev, kar imenujemo Jugoslovenstvo.

To se zgoditi tem preje, čim manj se izgubi narodne energije za brezplodna vprašanja in v medsebojnih borbah.

Kar se tiče političnih činiteljev, lahko ti uspešno vplivajo na razvoj jugoslovenske kulture pred vsemi s tem, ako smatrajo za svojo poglavito nalo go, da skušajo izgладiti medsebojne spore.

To je tudi dolžnost intelligence!*

Dr. Cvijić je mož znanosti in ga kot takega pozna ves kulturni svet. S politiko se ni nikdar bavil, zato je jasno, da govori o jugoslovenski kulturi kot znanstvenik, kot etnograf in antropolog. Ako je kot tak prišel do prepicanja, da se med Srbi, Hrvati in Slovenci vrši narančen proces, ki bo ob koncu koncev imel za njuno posledico popolno amalgamiranje vseh treh jugoslovenskih plemen, mu lahko verjamemo, da je ta njegova teza znanstveno, biologično utemeljena.

Ako pa je to amalgamiziranje ali, recimo, zedinjenje po naravnih zakonih podano, torej naravni proces, ki ga ni mogoč zadržati, ali je potem pametno, da skušajo nekateri zavirati ta proces?

Ali ni pred vsem zločin, ako hoče to brezupno delo opravljati baš tista intelligence, ki je po Cvijićevih besedah poklicana k docela drugačni, vzvišenjejši misiji?

Petletnica ljubljanske univerze. Načišči naš kulturni zavod slavi letos petletnico svojega obstoja. Koliko desetletje je preje preteklo v bojih za narodno univerzo, dokler ni bilo izpolnjeno hrepenenje slovenskega naroda po svojem vsečilišču. Hvalevreden je to rej sklep akad. omladine, da ta jubilej še posebe proslavi, saj je razvoj, ki ga je v teh petih letih doživel alma mater Labacensis, tako velik in mogočen, da smo lahko ponosni na ta svoj kulturni zavod. Ob tej priliki naj narod tudi izve, kakega pomena je zanj vsečilišče, kaj je že od njega prejel in koliko mu univerza še lahko nudi. Pripravljalni odbor je določil kot dan proslave soboto, 13. decembra. Ta dan se bo vršilo v zbornični dvorani univerze ob 11. dopoldne slavnostno zborovanje. Dostop je vsakomur dovoljen, ki ljubi naš najvišji zavod in se veseli njegovega razvoja in jubileje.

Odhod kraljevske dvojice v Skoplje. Nj. Vel. kralj in kraljica sta sconoč ob 22. odpotovala v Skoplje, kjer ostaneta do 18. t. m. V Skoplju proslavita 17. t. m. krstno slavo in kraljev rojstni dan. Tega dne bo tudi v Skoplju slovensko odprtje spomenika »Osvobojenje«. Za kraljev prihod so bile v Skoplju izvršene velike sprejemne priprave. V Skoplje ste prispele tudi dve četi kraljeve garde. Na kraljev rojstni dan so podpisani velik ukaz o odlikovanju in napredovanju nacionalnih delavcev.

Predsednik glavnega vojnega odbora Ljubljana-Novo mesto. Po poročilih iz Beograda je državni odbor na svoji včerajšnji seji določil za predsednika glavnega volilnega odbora za okrožje Ljubljana-Novo mesto namesto odstopivšega Dragotina Milosevića sodnega svetnika v Sarajevo, Otmara Weinerta.

Nova narodna popustilost. V neki italijanski banki v Miljanu je bil nameščen kakovoročnik »Jugoslov. Lloyd. Juxosten«, ki mu je banka sama ponudila službo, ker je govoril poleg hravtskega in italijanskega še več evropskih jezikov. Nekega dne so se oglastili pri tem trije fašisti ter mu izročili potni list, češ vi ste domači uradnik samo v nadleglo in zato lahko gresti. Izjavili so, da pač lahko ostane v Miljanu, če hočete zapravljati svoj denar, ali službo mora prepustiti domačini. Na to so odšli bančnemu ravnatelju, ki je dotičnega uradnika takoj odslobil. Žrtve fašistske zagonitosti se je vrnila domov, da dobiti v Jugoslaviji službo, ali pri nas sede na topnih mestih tujci in zani seveda ni bilo zasluga. Naša vlada je žal popustiliva in obzirna tudi tam kjer bi moralta z energetno roko napraviti red. Ali ni to sramota in zločin nad našim narodom, da dovoljujemo tujcem odjetiti krah domačnem, dočim Jugosloveni v inozemstvu nimajo nikakih pravic?

Iz Ševnice nam poročajo: Podružnični koncert Jugo-slovenske Matice v Ševnici je načelo dokazal, kakšni lepi uspehi s klasičnem užitkom se dajo dosegati, ako se gospoda sprozamejo. Na tem koncertu so z vso vremenu delovali gospodje v talarju, uradniki v uniformi in blaženi civil. Ni se

vprašalo po »homogenosti elementov«,

na lepo so se združili in s skupnim naporom in vspomini delom ad absurdum doveli predstoke kast. In tako je prav. S pozitivnim delom le moremo zatrepi razjedajoči separatiem. Ta večer nam je nudi visek umetniškega užitka in nas prepirčal, da slavni Orfej in Arijoni še niso izumrli, a tudi dokazal v obilnim posetom, kako zna hvaležno občinstvo takšen užitek ceniti.

Mešani pevski zbori Iz Krškega, Boštajna in Ševnici so s pomočjo moškega zboru zidanmoških železničarjev in salonskega orkestra pod dovršenim vodstvom g. Sedeca, g. Gostisse in Utvokiča očarali navzočo inteligenco z izbranim sporedom in dovršenim izvajanjem. Če smo sapo zadržavali pri uživanju resnih vzenih akordov Scholzovega korala, nas je v rajsko lahkoča zazivala nedosežna dr. Schwabova »Zlatna kanciga«. Spremljevanje orkestra, klavirja, harmonija je bilo tako precizno in mojstrsko, da nam manka primerni tehnični izraz za priznanje. V vseh postušalcih živi le ena prošnja, naj se ta koncert kmalu ponovi, opetovan ponovi. In hotelska posrežba je bila priznanja vredna. Poštena kapljica in domaći prigrizek. Tako sta uživala duša in telo.

Promocija. Na univerzi v Padovi je včeraj promoviral za doktorka prava gosp. Janko Vovk, urednik »Edinstvo« in brat dr. Viktorja Vovka, odvetniškega kandidata v Ljubljani.

Uradniške legitimacije. Ravnateljstvo drž. železnic razglasila: Ker nove uradniške legitimacije ne morejo biti izvršene do konca tega leta, tiskarna Jih namešča še ni dovoljno. Železniški minister Saobraćaja z odlokom M. S. br. 27019/24 odredil, da se stare legitimacije ne podaljšajo za leto 1925, pač po sme direkcijski na pronoči izdati prosilcem, ki so uradniške legitimacije že zaposlili, pa še ne prejeli nakaznice za vožnjo po polovčni ceni, kadar za to zaposlilo preko svoje nadležne oblasti. Kadar se bo že zaprošena legitimacija za vlastice rodbinskih članom in penzionistom izdala, se bo v njej črtalo toliko rubrik, kolikor se je izdal na račun nakaznic.

Spomor mlade devojke. V Subotici se je ustrelila Ibla Rokenštajnova, hčerka ugledne subotske obitelji. Samomor je povzročil veliko senzacijo, ker je bila mlada Rokenštajnova zelo lepa devojka. Motiv samomora je bila nesrečna ljubezen. — V Karlovcu se je ustrelil 18 letni gimnazialec Giorgij Magarascerovič, sin blvšega državnega pravdnika Milana Magarasceroviča iz Subotice, ki je izvršil velike slesanje in poneverbe na skodo subotske občine. Kasneje je bil Magarascerovič interniran na Štefanecu pri Zagrebu. Nesrečna usoda očetova je na mladenca, ki je bil poleg tega še nesrečno zanjih, tako vplivala, da je sklenil da si konča življenje Kročila ga je zadevala v sence in je bil takoj mrtev.

Artefan velešepar v Zagrebu. V Zagrebu je politična prijatelja lastnika agencije »Fiume« Nikole Bačića, ki je oslepar nad 50 strank za velike zneske. Skupna škoda znaša 300.000 Din. Izročen je sodišču.

Josip Lackner, 15 letni pastir iz Dupeli, je kuhal žganje in se je pri tem močno opepel po nogah in pa vratu.

Dvakrat obsojen na smrt. Pred beogradskim okrožnim sodiščem je bila izrečena včeraj obsođa proti roparjem, ki so v preteklem letu izvršili v bližnji okolici Beograda celo vrsto vložkov, roparskih umorov in drugih zločinov. Med obtoženimi sta bila tudi Radoslov Paunović in Obrađan Bogosavljević. Prvi je bil radi treh posilstev obsojen 10 let in radi treh roparskih umorov na 60 let ječe, skupaj torek na 70 let; njegov tovaris Bogosavljević pa radi posilstva na 10 let ječe, radi uboja na 20 let ječe in radi dveh roparskih umorov na smrt. Skupaj je bil torek dvakrat obsojen na smrt in še na 30 let ječe.

Obsođa morlica majorja Kralje. Dne 2. julija tl. je orožniški narednik Paja Ovčič v pisanem stanju Dubrovniku ustrelil svojega poveljnika, majorja Milosa Kralje, trikrat v glavo. Mrtvega je nato še obdeloval s puškinim kopljom. Dne 9. tm. se proti ubijalcu v Ljubljani je bila obsođena na 12 let težke ječe.

Krvava osveta v Osijeku. V nedeljo je odigrali v Osijeku krvav dogodek, ki mu prisplojilo politično ozadje. Ko je šel nekako okoli 17. po promenadi neki Šandor Magdika, ki je imel v ostalem že mnogokrat opravka s policijo, je navaila uanj skupina mladenčev, med katerimi se je nahajal tudi Stjepan Ferehari. Ta je nenadoma potegnil nož v sunil v trebuh, enkrat pa v prsa. Magdika se je zgrudil težko ranjen na tla atentator pa je pobegnil. Kakor poročajo, gre za čim osvete. Magdika, ki je bil član »Hana«, je namreč vsled spora med Hanaocvci, oblastim izdal govor tajnosti organizacije. Zato so Hanaocvci prisegli, da se naščetujejo nad njim in v nedeljo je postal Magdika žrtev osvete. Njegove poskodbe so težke.

Samomor mlade devojke. V Subotici se je ustrelila Ibla Rokenštajnova, hčerka ugledne subotske obitelji. Samomor je povzročil veliko senzacijo, ker je bila mlada Rokenštajnova zelo lepa devojka. Motiv samomora je bila nesrečna ljubezen. — V Karlovcu se je ustrelil 18 letni gimnazialec Giorgij Magarascerovič, sin blvšega državnega pravdnika Milana Magarasceroviča iz Subotice, ki je izvršil velike slesanje in poneverbe na skodo subotske občine. Kasneje je bil Magarascerovič interniran na Štefanecu pri Zagrebu. Nesrečna usoda očetova je na mladenca, ki je bil poleg tega še nesrečno zanjih, tako vplivala, da je sklenil da si konča življenje Kročila ga je zadevala v sence in je bil takoj mrtev.

Artefan velešepar v Zagrebu. V Zagrebu je politična prijatelja lastnika agencije »Fiume« Nikole Bačića, ki je oslepar nad 50 strank za velike zneske. Skupna škoda znaša 300.000 Din. Izročen je sodišču.

Königsmark

KINO IDEAL 14. decembrom 1924

Iz Ljubljane.

Klerikalci in nova službena pragmatika za mesne uslužbence. Poldružno leta so vodili klerikalci in komunisti z vsemogodišnimi načrti in plačilnimi tabelami nove službene pragmatike mesne uslužbence za nosa dasi a so vedeli, da jih bo vrla kmalu razprodila, niso poskrbeli za to, da bi jo bili uporabili. Tako je klerokomunistični režim ogrodoval mestno uradništvo na plačah za stotisoč. Svoje dni so imeli drž. nameščeniči mnogo slabše plače kakor mestni uslužbenici, danes je to narobe. To je temveč kašča, če se pomisli, da gredo po določilni starci službenke pragmatike mestnim uradnikom. Isti prejemki kot državnim! Ali bi se na dala ta kritika na kak način praviti?

Poškodbe na hišah radi težkih avtomobilov. Radi hitre vožnje težkih tovornih avtomobilov, ki so se dograle na par hišnih uslužbenec, danes je to narobe. To je temveč kašča, če se pomisli, da gredo po določilni starci službenke pragmatike mestnim uradnikom. Isti prejemki kot državnim! Ali bi se na dala ta kritika na kak način praviti?

Poškodbe na hišah radi težkih avtomobilov. Radi hitre vožnje težkih tovornih avtomobilov, ki so se dograle na par hišnih uslužbenec, danes je to narobe. To je temveč kašča, če se pomisli, da gredo po določilni starci službenke pragmatike mestnim uradnikom. Isti prejemki kot državnim! Ali bi se na dala ta kritika na kak način praviti?

Razdrapani prehod po mestu. Pišejo nam: Mnogo lakovanih cestnih prehodov v mestu in zlasti ob kraljevem predmetu. Tako se je tu našlo predmete iz sledilečih cerkv: iz cerkve Sv. Jožefa: rdeče pregrinalo, več metrov čipk in beli oltarji prti; od franciškanov: 3 oltarji prti; iz krščevske cerkve: 1 oltarji prti, 1 obhajnilj prti, 5 metrov čipk, 2 mala prta in 7 okvirjev; iz stolnice: del rdeče preproge, 2 preprogi za mašni pult (ukradene so bile stolci) 1 beli posteljica, zavor, velik, kanarske s kletko in druge stvari na Ambroževem trgu 3 III.

Razdrapani prehod po mestu. Pišejo nam: Mnogo lakovanih cestnih prehodov v mestu in zlasti ob kraljevem predmetu. Tako se je tu našlo predmete iz sledilečih cerkv: iz cerkve Sv. Jožefa: rdeče pregrinalo, več metrov čipk in beli oltarji prti; od franciškanov: 3 oltarji prti, 1 obhajnilj prti, 5 metrov čipk, 2 mala prta in 7 okvirjev; iz stolnice: del rdeče preproge, 2 preprogi za mašni pult (ukradene so bile stolci) 1 beli posteljica, zavor, velik, kanarske s kletko in druge stvari na Ambroževem trgu 3 III.

Razdrapani prehod po mestu. Pišejo nam: Mnogo lakovanih cestnih prehodov v mestu in zlasti ob kraljevem predmetu. Tako se je tu našlo predmete iz sledilečih cerkv: iz cerkve Sv. Florjana: 4 oltarji prti zeleni dva bela olтарja prta, 2 komada čipk; iz cerkve Sv. Jakoba: 3 beli oltarji prti, dve preobleki za blazine, 3 m čipk, pol metra vezenine, 2 stekleni vazi, 2 stenski svečnika, 2 podstavka za svečenike. Nadejmo se da je našlo še nebranj drugih predmetov.

Mestna zastavljalka naznana. Da se vrši tomeseca dražba aprila 1924 zastavljalka po 1000 Din ali z zaporom do 14 dni, vrednostih predmetov 18. t. m. ob 3. uru počasne.

Cigavo je kolo? Pri sodišču se je našlo kolo znamke Torpedo Št. 46293, predstava z izrezanimi črkami Puch, črno pleskano, torbica z napisom »Zito«. Komur je bilo tako kolo ukradeno ob juliju 1923 dalej naj se oglasi pri sodišču v Ljubljani sobe 95.

Društvo »Soča«. Društvo »Soča« opozarja s tem vse člane, ki niso se plačali članarine, bodisi ali za preteklo leto, da čim preje to poravnajo — ter s tem prihranijo društvu poštne stroške za razpoložanje položnice. — Zamudniki razpoložimo položnice — presimo vse prizadete, da plačajo s prejeto položnico članino pri najbližnjem pošt. uradu.

Plesne vaje J. U. a. d. »Jadrana«. Se pridruži v petek dne 12. tm. Šele ob 21. ur ter proslimo cenjene dame, da vzamejo to na znanje.

J. u. a. d. »Jadrana«. Pridruži v petek dne 12. t. m. ob pol 21. v dvorani Naprednega dijaškega doma pozdravni večer novincem ter slavnostno obvezitve knjižnice »Jadrana«. Gospodje staršnine nujno vabjeni. Za člane novince in redne, udeležbe strogo obvezana.

Umri je na Spodnji Mudini v celiški okolici znani gostilnici g. Franc Vogel v 62. letu starosti. N. v. m. p.!

Clan »Jadranske Straže«. In prijatelji društva se ujedno opozarjajo na »državno-zabavni večer, ki se vrši pred porto občinskega doma, v bližnji okolici Beograda celo vrsto vložkov, roparskih umorov in drugih zločinov. Med obtoženimi sta bila tudi Radoslov Paunović in

Gospodarstvo.

Stanje Narodne banke
dne 30. novembra 1924.

V primeri z zadnjim stanjem:		
Kovinska podlaga	487,220.319.44 Din	+ 9,472.215.48 Din
Posojila	1.523,166.964.61	> — 5,232.280.96 >
Račun za odkup kronskega novčanika	1.208,216.353.46	>
Račun začasne razmenjave	389,952.398.84	+ 90.— >
Državni dolg	2.966,355.034.—	>
Vrednost državnih domen	2.135,377.163.—	>
Saldo raznih računov	587,116.309.—	+ 36,043.036.25 >
Skupaj	9.300,404.542.35 Din	

Pasiva:		
Od glavnice izplačano	25,406.600 — Din	+ 9.000 — Din
Rezervni fond	5,914,116.57	> + 634.51 >
Novačnice v obtu	6,034,273.130	> + 107,323.660 >
Državni račun začasne izmenjave	389,952.398.84	+ 90.— >
Državne terjatve po raznih računih	— 105,290.767.23	>
Razne obveznosti	643,241.319.94	> + 38,201.563.49
Državne terjatve za založene domene	2,138,377.163.—	>
Ažijo za kupovanje zlata za glavnico in fondi	63,212.814.—	+ 38,850.— >
Skupaj	9.300,404.542.35 Din.	

Obrestna mera po ekskontu menic za vse bančne dolžnike brez izjeme 6% letno.

Obrestna mera za posojila na zastave 8% letno.

— »Centralna vinarja, d. d. v Ljubljani«. Ministrstvo za trgovino in industrijo je dovolilo »Gospodarski zvezde« v Ljubljani, da osnuje deblško družbo pod imenom »Centralna vinarja, d. d. v Ljubljani« z glavnico enega milijona dinarjev, ki se lahko poviša na 4 milijone.

— Trgovina z devizami in valutami je dovoljeno finančno ministru menjalnici Ljubljanske kreditne banke, podružnica Maribor, in Josipu Bežjaku v Mariboru.

— »Odpoved kredita Narodne banke«. Generalni svet Narodne banke v Beogradu sporoča vsem podružnicam slednji sklep: Vsem osebam, čiji menice bi morale biti izročene odvetniku v svrhu sodnega postopanja, se ima kredit odpovedati. Odpoved kredita se tiče tudi oseb, ki figurirajo na takih menicah s svojimi podpisom. Dokler so na takih protestiranih papirjih podpis oseb, ki niso akreditirani pri Narodni banki, se v bodočnosti ne smejo ekskomptirati papirji z njihovim podpisom. Izvzeti so samo služnici, ki določeni dokajojo, da so morale biti menice protestirane brez njihove krivde.

— »Škodove tovarne v Piznu se pečajo z znatnimi investicijami, zadevajočimi v glavnem izgradbo elektrotehničnega oddelka. Prihodnje leto prično izdelovati tudi avtomobile, pred vsem osebne in tovorne vozove po angleških sistemih.

— »Dobave«. Direkcija državnega rudnika v Brezi sprejema ponudbe za dobavo žvepla za tračnice le do 16. decembra tl. (ne do 22. decembra tl., kadar prvočno objavljeni). — Dne 20. decembra tl. se bo vrnila pri intendantu 4. armijske oblasti v Zagrebu ofertalna licitacija glede dobave mesa za garnizije Zagreb, Ljubljana, Maribor in Osijek. — Pri ravnatelistvu državnih železnic v Subotici se bo vrnila dne 29. decembra tl. ofertalna licitacija glede dobave pisarniških potrebičnih (kuvert, papirja, blazinice za štampljake, špago, radirki, tuša, modrih svinčnikov itd.), dne 30. decembra tl. pa glede dobave delov za vzdrževanje signalov. Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni železovke in obrtniške zbornice v Ljubljani interensem na vponglied.

608/n

Prosveta.

Repertoar Narodnega gledališča v Ljubljani.

Drama.

Začetek ob osmih zvečer.

Petak, 12. dec.: Sumljiva oseba. Red C
Sobota, 13. dec.: Paglavka. Red D.
Nedelja, 14. dec. ob 15. popoldne: Mogočni
prstan, mladinska predstava. Izven;
ob 20. zvečer: Danes domo tiči. Izven

OPORA.

Začetek ob 14. ur zvečer.

Petak, 12. dec.: zaprt. Sobota, 13. dec.: Lopudska sirotica. Red E
Nedelja, 14. dec. ob 15. pop.: Cavalleria
rusticana, Vodnjaku, ljudska pred-
stava ob znižanih cenah.

* ★ *

— Opera. »Lopudska sirotica«. Včeraj smo poravnali svoj dolg tudi pri jubilariju Vilharju. Z veliko ljubezno in skrbnostjo je naša opera uprizorila njegovo najljubše delo »Lopudska sirotica«. Gledališče je bilo slavnostno razpoloženo. Po kratki, pristno in točno Vilharju karakterizirajoči predstigi se je dvignil zastor in dejanje je pričelo. Gosp. Štritoj kosepetitorji, ves naš operni ansambel tja do svetlobnega mojstra in se dalje, vsi so vestno in radi prispevali k tem izredno lepemu uspehu težko pričkovane »Lopudske sirotice«. Vlaho, Niko in Ivo so bili Zupan, Cvejic in Mohorič. Vsi so rešili svojo nalogo izborna, a Cvejic mu edini njen gre palma. Maro je izvrsto ustvarila Ruzumova. Jiranek je bil skrivni hladon, a zelo dobrošen Lovodovik, prav imeniten Den Mavar je bil Zathay, izbrana Marija Osola Therry Kavčičkova in tudi ostali solisti, posebno pa že zbor so se postavili. Orkester je sledil Stritolu na mik, oprema je bila sijajna, režija vestna in živahnja. Za vsakim izmed teh dejanih burnih, uprav demokratističnih ovacij zelo mnogo, zlasti po drugem. Vilhar, triinšedesetletnik, mož še krepak in imponirajoč se je ginjen moral za prisrčna priznanja neštetočat zahvaljevati. Po drugem aktu so se mu pri odprttem odrvu poklonile razne deputacije in gledališčka uprava, Zvezca pevskih zborov, sošolski, Dalmatinci itd. Vilhar je plakal. Prepričal se je lahko, da ga ljubimo in da znamo ceniti

moža, česar pesmi so na sporednu vsake naše boljše pevske predstavite. Kdo ne pozna njegovega »Mornarja«, himne »Slovenac, Srb, Hrvat?« — Včerajšnji večer je segel s svojimi sladkimi melodijami zoper v naša srca. — Po predstavi je bil sestank vseh njegovih častilcev v »Zvezdi«, kjer je govoril najprej intendant g. Hubad, poudarjajoč lepi, dostojni in veliki uspeh »Sirotoč« in že lečil jubilariju še mnogo bodočega glasbenega dela. Vilhar je nato zoper vseh, da je ljubljanska opera njegovo deset let pokopana ljubljansko »Sirotoč« dala krasno, divotno ter se zahvaljeval vsem, ki so zoper uskresili njegovo najdražje delo. Govoril je še dr. Ravnihar v imenu »Glasbene Matice« in se spomnil, kako je pred 30 leti Vilhar komponiral »Slovenec« i Hrvata za takrat tojno nacionalno akademsko zvezo ter ob navdušenih visokoljetcev za to dobil zlatnik; govoril je še g. Dražil, dalmatinski akademik itd. Vilhar je krepoč v junaški vzdržal do konca. Prepričani smo, da mu včerajšnji večer ostane v najlepšem spominu do zadnje, bogatje, še daleke ure. O »Lopudske sirotici« seveda še spregovorim.

— Cankarjev večer, ki ga je pripravljal Šentjakobski gledališčni oddelek v Ljubljani, se je moral vsled težke obolenosti enega sodišča joščlanov preložiti na poznejši čas. Program je obsegal slednje: Predavanje o Cankarju, prvi del dr. Alojzij Kraigherjeve »Umetničke triologije« (Umetnik v tujini), recitacije iz Cankarjevih del in prvo dejanje »Lepe Vid«.

— Nov slovenski zdravstveno propagandni list, List »Zdravje«, ki ga je izdal Inšpektor ministra narodnega zdravja v Ljubljani kot slovenski prevod enakoimenovane srbskega lista, je prenehal izhajati. Namesto tega lista se bo izdal list »Zdravje« z originalnimi članki ter bo izhajal kot priloga lista »Preroda«. Sodelovali bodo v listu priznani strokovnjaki, uredništvo pa je prevzel predstojnik higijenskega zavoda dr. Pirc.

— Stolnica velikega gledališča v Moskvi. Dne 19. januarja 1925 se proslavi stolnica zgradbe velikega gledališča v Moskvi. Vrste se bodo slavnostne predstave za katere se pripravlja vse potrebitno z največjo hitrostjo s strani komisije, kateri predseduje Lunačarski.

Sokolstvo.

— Sokol I. se prav prisceno zahvaljuje vsem onim, ki so ob priliku Miklavža v mestu nem domu prispevali v denarju ali blagu za odharitev društvenega naraščaja in dece. — Zdravo! — Od b.o.r.

— »Sokol« na Jesencih priredi dne 13. tm. ob 20. zvečer v društveni telovadnici svoje redno obvezno predavanje in sicer predavač: 1.) »Naravna vožja, vzdolnost« br. J. Šega, 2.) »Narodna vožja« br. dr. M. Obersnik. Gostje dobrodišči!

— V Sokolskem domu na Viču vprizori v nedeljo 14. dec. ob 7. zvečer Svoboda-Vič, narodno igro s petjem »Deseti brat«.

— Vstopnice za telovadno akademijo Žiženskega Sokola, ki se vrši v nedeljo v veličini dvorani Narodnega doma, se doberi pri zlatarju g. A. Fuksu v Selenburgovi ulici in pri trgovcu g. Simončiču v Šiški. — Cene vstopnic so naslednje: I. sedež 15 Din, II. sedež 10 Din, stojšče 8 Din, dijaska stojšča 5 Din. Dijaska stojšča se dobre šele na dan akademije pri blagajni v Narodnem domu.

Turistika in sport.

— »Slovensko planinsko društvo« naznaja, da se je preselila pisarna Osrednjega odbora SPD iz Poljanske ceste št. 12 v prostore Jadransko-podunavske banke Šembergova ulica št. 7, drugo nadstropje. Osrednji odbor SPD.

— Izletnik in zlastnik turistom sporočamo, da so sedaj postavljene peši v sobah hotela »Zlatorog« odnosno v novi stavbi. S tem je omogočeno bivanje v hotelu »Zlatorog« tudi po zimi.

— Vsem planincem sporočamo, da se vrši dne 5 januarja 1925 v vseh prostorih Narodnega doma v Ljubljani planinski pleš, katerega čistič dobriček je imenovan v kritje stroškov Koče na Krvavcu.

— Jugoslovenski avtomobilski klub v Ljubljani ima svoj redni občini zbor dne 15. decembra tl. ob 5. uri popoldne v prostorih restavri »Slon« v Ljubljani. Odbor.

Glavni urednik:
RASTO PUSTOSLEMŠEK.
Odgovorni urednik:
JOSIP ZUPANČIČ.

Smrekovo čreso

kupimo vsako kolčino v pravvrstni kakovosti.

Ponudbe z naj nižjo ceno, nakladno rostito in časom dobar poslati na: Triglav, lesna družba, Celje, Glavni trg 4 L.

Noteze

vseh velikosti in različne vezave
po najnižji ceni na drobno in debelo
priporoča

Narodna knjigarna

Ljubljana — Prešernova ulica štev. 7

rgovska moč

izvežbana v papirju, šolskih potrebščin in deloma knjigah
se sprejme v Ljubljani. Ponudbe opremljene z vsemi
dokumenti na upravo »Sl. Naroda« pod »TRGOVSKA MOČ«.

MERAKL

bole mastila, lakové, Štok, emalié, kistove
i garantovano čisti firniš najbolje kakovče
nudi

Medić - Zankl

družba z omejeno zavezo

MARIBOR LJUBLJANA NOVI SRD

podružnica centrala skladiste

T V O R N I C E :

LJUBLJANA-MEDVOODE 2038

Pozor!

Od 15. do 21 XII.

prodaja se v oddelku
na drobno z znatnim
popustom na sedanje
nizke cene! Pozor!

HENRIK KENDA

modna trgovina, Mestni trg 17. 7570

ROYAL MAIL LINE

Kr. angleška poštna aeroplana linija — Generalno zastopstvo za krajivo S. H. S. Zagreb, Trg. I. štev. 17.

Redoviti potniški promet:

Hamburg-Cherbourg-Southampton v New York in Kanado

Cherbourg-Liverpool-Southampton v Južno Ameriko.

— Rio de Janeiro, Santos, Montevideo, Buenos Aires, San Paolo. — Odnova potnikov v prvem, drugem in tretem razredu. Kabina tretjega razreda z dvema v štirimi posteljami.

Podzastopstva:

Bengal, Karajgorjeva ulica 91. — Ljubljana, Kolodvorska ulica 26. — Veliki Bečkerje, Kralja Aleksandra u. 4 — Bitoli, Boulevard Aleksandra 163. Brzojavai naslov: »Royal Mail Line«.

</